

El criteri mèdico-social en l'assegurança social de malaltia (*)

pels Drs.

HIGINI SICART I SOLER I FRANCESC D'A. BERGÓS I RIBALTA

De la Ponència d'assegurances socials del Sindicat de Metges de Catalunya

PART DOCTRINAL

(pel Dr. Bergós-Ribalta)

Què s'ha d'entendre per criteri mèdico-social? És aquest un concepte que va molt de boca en boca, sense ésser precisat com cal i amb exactitud.

La paraula *criteri*, derivada del verb grec *Kri-nein*=jutjar, significa en general tot el que d'alguna manera es refereix al judici; millor dit, i prenent l'accepció filosòfica més restringida, "*els principis o normes que segueix el nostre enteniment per distingir el que és vertader del que és fals*", ja que aquell abraça uns judicis com a veritaders i altres els rebutja com a falsos. El segell, doncs, que descobrim en les coses que nosaltres tenim per a vertaderes, moguts a tenir-les per tals, és el que en filosofia se'n diu *criteri*. Ara bé, aco- modem aquest concepte del criteri a la medicina social i tindrem el de *criteri mèdico-social*; o sigui, *les normes que segueix el nostre enteniment de metges* (enteniment d'homes reforçat pels coneixements de la medicina) *vers una branca tan important de la professió com és la medicina social per tal de distingir el que és vertader del que és fals*, i, per extensió, completant l'enumerat d'aquesta comunicació, *en tot el que fa referència a la implantació de l'assegurança de malaltia*. Com es veu, aquest criteri no és més que la veritat, de la conducta mèdica i de l'assessorament tècnic, en el desenvolupament d'una necessitat social de la que no sols és assessor i tècnic, sinó el principal, precís i indispensable.

Aquest criteri forma part de l'anomenat per les escoles filosòfiques, *Criteri d'utilitat*, profestat pels filòsofs pragmatistes (Sandesr, Peirce, etcètera) i que consisteix en què la veritat d'una doctrina s'aprecia per les conseqüències pràctiques que té, no precisament per l'individu, sinó

per la *societat*; el pragmatisme s'anomena així social o bé *criteri de l'evidència*. Diuen els pragmàtics que sols estem certs de la veritat quan l'objecte se'ns presenta clar i inundat de llum; aquesta és, diuen, l'última raó de la nostra certesa: això és així perquè és clar, que sigui així inclou l'evidència objectiva i subjectiva; l'objectiva perquè és impossible que vegem clarament una veritat que no se'ns presenta amb claredat i precisament amb aquesta claredat amb què se'ns presenten els objectes consisteix l'evidència anomenada objectiva. Inclou també la subjectiva, perquè la claredat de l'objecte sense la del coneixement en la qual consisteix l'evidència subjectiva de res ens serveix. No és això més que *la idea clara i distinta de Descartés* o criteri de veritat.

Quin contingut intrínsec té aquest *criteri mèdico-social en l'assegurança de malaltia*?

La desorientació, que sobre aquest punt concret pot sentir tot un estament, fa necessària l'unificació que ens proposem.

L'assegurança de malaltia és una necessitat social i una realitat propera, lluny de demostrar estem l'evidència d'aquests dos postulats; tan certa com a ineficax serà la implantació efectiva si no es rectifica la línia primitiva que ha de dar naixement a l'estructuració d'aquella assegurança.

La pedra fonamental d'aquesta ha d'ésser la missió preventiva; *val més prevenir que no curar*.

I.—*Orientar, doncs, la funció mèdica, en l'assegurança social de malaltia vers la medicina preventiva.*

És aquest un factor deixat de banda en estructurar l'assegurança per totes les nacions que la tenen implantada, fill aquest oblit que deu el seu origen al capital defecte, seguit arreu, de prescindir temeràriament, de l'element tècnic, únic capaç d'organitzar un servei que té com a base la salut de l'assegurat, o és que amb el risc subjectiu de l'individu quan d'accident, part, malaltia, invalidesa o mort es tracta, pot dir l'última pa-

* Comunicació a l'Institut Mèdico-Farmacèutic de Barcelona, el 3 d'abril de 1933.